

Julkiset tilat & kulttuuritilat:

huomioita esteettömyydestä

- **Suurimmat esteettömyyshaasteet ovat yleensä tilojen löytäminen ja niihin pääseminen.**
- **Ulkoalueet: vammaispysäköintipaikat, pysäköintipaikat ja niiden määrä sekä etäisyys kohteen esteettömästä sisäänpääsystä.**
- **Kulkureittien pinnat ja levähdyspaikat.**
- **Tilaopaste ja tilakartta auttavat suunnistamaan tiloihin ja tiloissa; symboleiden käyttö tekstin lisäksi lisää saavutettavuutta.**

- **Ulko-ovi ja sen ympäristön esteettömyys; kaide, luiska, portaiden korkeus, levike oven edessä, oven aukeaminen (yhdellä kädellä avaaminen, avauspainike), kynnykset, tuulikaappi, sisäovi.**
- **Ääniympäristö ja valaistus: mahdolliset häiriötekijät ja miten nämä on otettu huomioon.**
- **Kytkimien ja painikkeiden korkeus, istuinten, kaiteiden ja käsijohteiden korkeus.**

Hissit ja portaat

- Ohjeistus portaiden ja hissin luo
- Portaiden ja hissin erottuminen ympäristöstään tummuuskontrastina
- Portaiden leveys, käsijohde, askelmien syvyys, portaiden rakennusmateriaali, huomiotarrat, tasanteet, muoto (suorat, kaartuvat), askelmien umpinaisuus.
- Hissin käyttöpainikkeet (ulkopuolella, sisäpuolella, korkeus, erottuminen), oviaukon leveys (toimiiko automaattisesti), hissikorin leveys ja syvyys, pintamateriaalit, itsenäinen käyttö, kaiteet, hälytysjärjestelmä.

Esteetön WC-tila

- Kulku ja vapaatila
- Tilan opasteet (symbolit)
- Oviaukko (leveys, kynnyks), oven käytettävyys (yhdellä kädellä, poikkipuolinen vedin, avautumissuunta, lukitus)
- Lattian ja seinien materiaalit ja niiden erottuminen tummuuskontrastina
- Varusteiden asettelu ja sijoituskorkeudet (koukut, käsienpesupiste, käsien kuivaus, jäteastia yms)
- WC-istuin (asettelu ja vapaatila, tukikaiteet)
- Hälytysjärjestelmä

Esteettömyyden arviointi

Toteutuuko asia tilassa tai palvelussa:

- Toteutuu hyvin
- Toteutuu kohtuullisesti
- Ei toteutu

Toimenpiteet asian korjaamiseksi

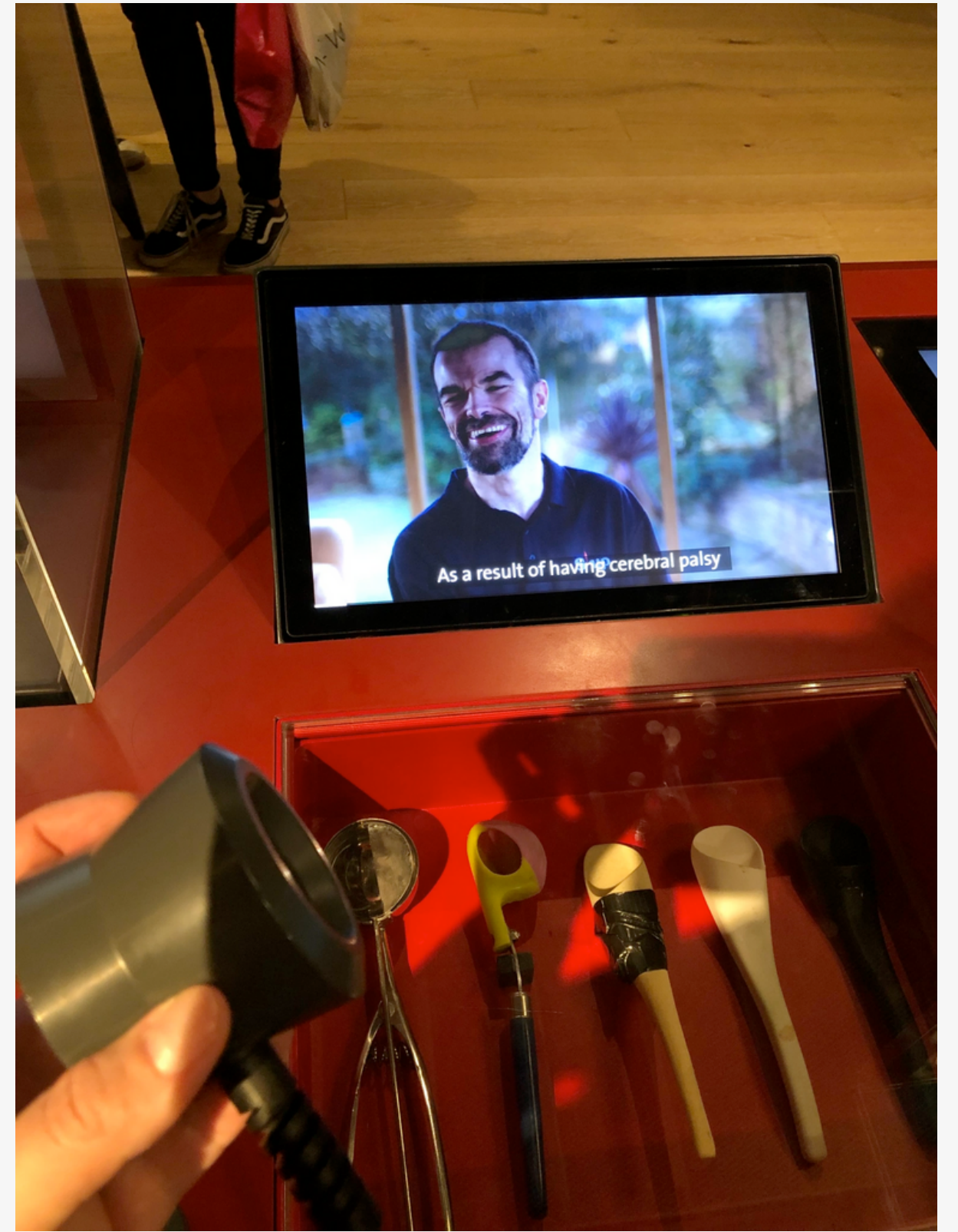
Korjaustoimenpiteiden aikataulu

Museo- ja näyttelytilojen esteettömyydessä huomioitavaa

- Opasteet ja näyttelytekstit (kontrasti, koko, korkeus yms)
- Kulku tilasta toiseen (sisäovet, tasoerot, kynnykset, kääntyminen ja vapaatila)
- Teosten esittely (vapaa kääntymistila, äärelle pääsy, katsomiskorkeus, teosten erottuminen tummuuskontrastina, vitriinit ja niiden korkeus,
- Valaistus- ja ääniolosuhteet
- Levähdyspaikat (tuolit, penkit, lainattava pyörällinen apuväline)

Saavutettavuus

Tiedotuksen saavutettavuus:

- **Kohteesta annettavan tiedon helppo saanti (verkkosivut, opasteet, mainokset yms).**
- **Viestinnän räätälöiminen ja erilaisten viestinnän keinojen hyödyntäminen**

Aisteihin liittyvä saavutettavuus:

- **Kohteessa voidaan saada tietoa muillakin tavoilla kuin näkemällä ja kuulemalla**
- **Esim. kosketeltavat pinnat, pistekirjoitus, viittomakieliset aineistot, äänet ja tuoksut -
> elämyksellisyys**

Saavutettavuus

Ymmärtämiseen liittyvä saavutettavuus:

- **Tiedon soveltaminen eri kävijä/ käyttäjäryhmille**
- **Esim. monikielisyys ja selkokieli**

Sosiaalinen ja kulttuurinen saavutettavuus:

- **Otetaan huomioon muun kuin valtaväestön tapa kokea ja saada tietoa**

Taloudellinen saavutettavuus

- **Porrastettu hinnoittelu, vapaa pääsy, avustajien huomiointi**

Ei riitä, että esteettömyyttä ja saavutettavuutta on huomioitu vain joissain asioissa, vaan koko esteettömyysketjuntulee olla kunnossa, jotta tiloja ja palveluita voidaan käyttää helposti ja saavutettavasti.

Henna Karhapää

Joensuun Setlementti

puh. 045 148 3887

henna.karhapaa@setlementtijoensuu.fi

www.setlementtijoensuu.fi

www.setlementtijoensuu.fi/palvelut

**Joensuun
Setlementti**